בניינים - בסיסי · דף 2

בעברית יש שבעה בניינים. מזהים אותם לפי הפועל בעבר, בגוף הוא. (זיהוי הבניין)

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

הסימנים בעבר פעל: כתב | נפעל: נכתב | פיעל: סידר | פועל: סודר | הפעיל: הזמין | הופעל: הוזמן | התפעל: התלבש

1 **באיזה בניין הפועל? היעזרו בסימנים שבמסגרת.**

1. הוא הרגיש: באיזה בניין?

א. התפעל ב. הפעיל ג. נפעל

2. הוא הודלק: באיזה בניין?

א. פיעל ב. פועל ג. הופעל

3. הוא התלהב: באיזה בניין?

א. פעל ב. התפעל ג. הפעיל

4. הוא בושל: באיזה בניין?

א. נפעל ב. פועל ג. פיעל

5. הוא דיבר: באיזה בניין?

א. הופעל ב. נפעל ג. פיעל

6. הוא שבר: באיזה בניין?

א. נפעל ב. פעל ג. הפעיל

2 **התאימו לכל בניין את הסימן שלו בעבר (כתבו את האות).**

בניין	הסימן בעבר
1. _____ הופעל	**א.** נ' בהתחלה: נכתב
2. _____ פועל	**ב.** הו בהתחלה: הוזמן
3. _____ נפעל	**ג.** ו' אחרי האות הראשונה: סודר
4. _____ פיעל	**ד.** י' אחרי האות הראשונה: סידר
5. _____ פעל	**ה.** רק שלוש אותיות השורש: כתב

פתרונות - בניינים - בסיסי · דף 2

לבדיקה אחרי שפתרתם לבד.

1

1. ב. הפעיל
2. ג. הופעל
3. ב. התפעל
4. ב. פועל
5. ג. פיעל
6. ב. פעל

2

1. הופעל - ב (הו בהתחלה: הוזמן)
2. פועל - ג (ו' אחרי האות הראשונה: סודר)
3. נפעל - א (נ' בהתחלה: נכתב)
4. פיעל - ד (י' אחרי האות הראשונה: סידר)
5. פעל - ה (רק שלוש אותיות השורש: כתב)

הסבר קצר: איך מזהים בניין

1. הופכים את הפועל לעבר, בגוף הוא.
2. מוצאים את שלוש אותיות השורש.
3. בודקים מה יש מסביב לשורש: נ', ה', הת, י' או ו'.
4. משווים לטבלת הסימנים.

דוגמה פתורה

"מתלבשת"

בעבר, בגוף הוא: התלבש. השורש: ל-ב-ש.

לפני השורש יש הת, ולכן הבניין הוא **התפעל**.

טעות נפוצה: לזהות בניין לפי צורה בהווה או בעתיד. כדי לזהות בניין, הופכים את הפועל לעבר, בגוף הוא: מלמד הופך ללימד, ולכן הבניין הוא פיעל.